

RINGEBU KOMMUNE

PLAN OG TEKNISK

201003792-35
KSK/BTH
312

NVE Konesjonsavdelinga
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

01.07.2013

Deres ref.:

Vår ref.: 09/2513-11 GHU

Ark.: S11

SØKNAD OM KONSESJON PÅ KRAFTVERK I FRYA - HØRINGSUTTALELSE

Viser til deres brev datert 31.05.2013, med oversending av søknad fra Småkraft AS om konsesjon på bygging av kraftverk i Frya til høring.

Frya elv går i grensa mellom Ringeby og Sør-Fron kommuner på halve elvestrekningen, og en stor del av nedbørsfeltet til Frya ligger i Ringeby kommune.

Konsesjonssøknaden ble tatt opp til behandling i Utvalg for plan og teknisk 26.06.2013. Saksframlegg og vedtak i UPT-sak 074/13 er vedlagt.

Saksbehandler: Gunhild Haugum, tlf. 61 28 30 63

Med vennlig hilsen

Gunhild Haugum
arealplanlegger

Vedlegg:

- 1 Søknad om konsesjon for bygging av kraftverk i Frya - høring

Vår saksbehandler:

Gunhild Haugum, tlf. 61 28 30 63

SØKNAD OM KONSESJON FOR BYGGING AV KRAFTVERK I FRYA - HØRING

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Utvalg for plan og teknisk	074/13	26.06.2013

Dokumenter vedlagt saken

- 1 høringsbrev lågen ringebu.pdf
- 2 Frya kraftverk konsesjonsøknad

Forslag til vedtak

Utvalg for plan og teknisk har ingen vesentlige motforestillinger til at det gis konsesjon for bygging av kraftverk i Frya jf søknad om konsesjon fra Småkraft AS, dersom følgende vilkår fastsettes:

1. Hensynet til Frya som gyteelv for storaure må ivaretas jfr de vilkår som er stilt i høringsuttalelser fra Fylkesmannen i Oppland og Oppland fylkeskommune.
2. Dersom lav vannføring eller støy fra kraftstasjonen er til hinder for gjennomføring av kulturarrangement på friluftscenen i Bersveinshølen, må det være mulig for arrangør å stille krav om å justere vannføringen og stanse driften i kraftstasjonen over kortere perioder.

Møtebehandling fra Utvalg for plan og teknisk 26.06.2013

Enstemmig vedtatt som rådmannens forslag til vedtak.

Utvalg for plan og teknisk ber om at faktafeil angående Frya og nedbørsfeltet til Frya blir kommentert i følgebrev til uttalelsen.

UPT-074/13 Vedtak

Utvalg for plan og teknisk har ingen vesentlige motforestillinger til at det gis konsesjon for bygging av kraftverk i Frya jf søknad om konsesjon fra Småkraft AS, dersom følgende vilkår fastsettes:

1. Hensynet til Frya som gyteelv for storaure må ivaretas jfr de vilkår som er stilt i høringsuttalelser fra Fylkesmannen i Oppland og Oppland fylkeskommune.
2. Dersom lav vannføring eller støy fra kraftstasjonen er til hinder for gjennomføring av kulturarrangement på friluftscenen i Bersveinshølen, må det være mulig for arrangør å stille krav om å justere vannføringen og stanse driften i kraftstasjonen over kortere perioder.

Bakgrunn

Småkraft AS har søkt om konsesjon for bygging av kraftverk i Frya. Eier av fallrettighetene er Kværner AS. Tiltaket skal plasseres 2 km oppstrøms Frya sitt utløp i Lågen. Deler av driftsvannveien og kraftstasjonsbygningen fra gamle Frya kraftverk skal tas i bruk igjen i forbindelse med utbyggingen. Det skal bygges ny inntaksdam i samme område som den gamle demningen. Nye inngrep/tiltak ligger i hovedsak på Sør-Frons side av elva. Inntaksdammen berører begge kommuner.

Frya kraftverk er beregnet å produsere ca 4,5 GWh i et midlere år. Utbyggingskostnad er beregnet til 17,5 mill kr, noe som gir en utbyggingspris på 3,9 kr/kWh. Effekt er satt til 0,99 kW.

Søknad om konsesjon er til behandling hos NVE. Da søknaden ble sendt på høring ble den ved en feiltagelse ikke oversendt til Ringeby kommune. Saken er derfor sendt på høring med utvidet høringsfrist.

Det er tidligere avgitt høringsuttalelser fra blant annet Fylkesmannen i Oppland, Oppland fylkeskommune, Direktoratet for mineralforvaltning, Vern nedre Otta, Laugens venner, Forum for Natur og friluftsliv, Sabima og Ringeby jeger og fisk.

Fylkesmannen i Oppland og Oppland fylkeskommune vil ikke motsette seg en konsesjon, forutsatt at det stilles vilkår om blant annet minstevannføring og omløpsventil. Frya er et varig vernet vassdrag. En utbygging ikke vil være i strid med de hensyn som ligger bak vernevedtaket dersom vilkårene oppfylles.

Uttalelsene fra friluftsliv-/naturvernorganisasjonene går mot en utbygging av vassdraget, av hensyn til fisk og naturverdier.

Alle høringsuttalelser ligger på NVEs nettsider:

<http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Konsesjonssaker/Vannkraft/?soknad=6142&stadium=&type=11>

Behandling etter plan- og bygningsloven:

Igangsetting av kraftverksdrift i Frya innebærer gjennomføring av tiltak dels innenfor reguleringsplan for Bersveinshølen (2006). Selve kraftverksbygningen ligger innenfor område avsatt til friluftsområde/særskilte anlegg (SP2) i reguleringsplanen. I henhold til bestemmelser til planen skal området benyttes til friluftsliv og friluftsteater. Det tillates ikke oppført permanente installasjoner som kan medføre vassdragstekniske konsekvenser.

Inntaksdammen ligger utenfor planområdet. Den ligger på begge sider av kommunegrensa. Den delen av dammen som ligger i Ringeby kommune, er avsatt til LNF i kommuneplanens arealdel.

For energitiltak som behandles etter energiloven gjelder ikke plan- og bygningslovens bestemmelser, jfr plan- og bygningsloven § 1-3. Søknad om kraftverk i Frya skal derfor ikke behandles som en dispensasjon etter plan- og bygningsloven.

Vurdering etter naturmangfoldloven:

Det er gjort grundige vurderinger av naturverdier i konsekvensutredningen i konsesjonssøknaden. Hensynene i naturmangfoldloven forutsettes derfor ivaretatt i søknaden og gjennom behandling hos de øvrige høringsinstansene (Fylkesmannen i Oppland, Oppland fylkeskommune m.m.).

Vurdering

NVE har bedt om konkrete synspunkt fra høringsinstansene på om det skal gis konsesjon, og på aktuelle avbøtende tiltak. For Ringeby vil det være spesielt viktig å avklare konsekvenser for friluftscenen i Bersveinshølen. I tillegg er bruken av elva til friluftaktiviteter og fiske viktige hensyn som må ivaretas.

Arrangement i Bersveinshølen:

Vannføringen i elva vil bli redusert på strekningen gjennom Fryajuvet og Bersveinhølen (ca 350 meter). Dette vil gi mindre vann gjennom friluftsscene-anlegget. Dette kan være både positivt og negativt for framtidige arrangement i anlegget. Det blir mer forutsigbart hvor store vannmengder det vil være til enhver tid. Det har tidligere vært et problem at vannføringen har vært for stor i forbindelse med forestillingene. Samtidig vil redusert vannføring gjøre juvet mindre spektakulært.

Det er gjort en vurdering av virkninger for landskap, landbruk og kulturminner/-miljø (Miljøfaglig utredning, Notat 2009:11), som ligger ved konsesjonssøknaden. Her er virkningene for friluftscenen vurdert. Under avbøtende tiltak er det foreslått å sette som vilkår at regulanten pålegges å slippe på vann under forestillinger i Bersveinhølen hvis vannføringen er svært lav. Rådmannen anbefaler at dette tas inn som et vilkår i en eventuell konsesjon.

Det er ikke gjort vurderinger av støy fra kraftstasjonen. Dersom støyen fra kraftstasjonen virker forstyrrende for kulturarrangement i friluftsscena må det kunne kreves at driften stanses under arrangement.

Friluftsliv og fiske:

Frya er gyteelv for blant annet storaure. Det er dokumentert at Bersveinhølen er et godt egnet gyteområde for storauren. Det er avgjørende at det stilles krav om minstevannføring som ivaretar områdets verdi som gyteområde. I tillegg til vannføringen er også elvas massetransport viktig for å opprettholde de gode gyteforholdene her.

Rådmannen viser til de utredninger som er gjort og høringsuttalelser fra faginstansene, og forutsetter at hensynet til gytefisk er tilstrekkelig ivaretatt gjennom de vilkår som er satt i høringsuttalelsene. Det er svært viktig at hensynet til Frya som gyteelv for storaure blir godt ivaretatt.

Inntaksdammen vil gi et nytt vannspeil i elva. Pilgrimsleden går forbi inntaksdammen, og vannspeilet. Inntaksdammen representerer et inngrep som man kan si reduserer opplevelsen av elva langs pilgrimsleden. Samtidig kan vannspeilet åpne for utvidet bruk av dette området til bading og rekreasjon.

Redusert vannføring gjennom juvet og i Bersveinhølen fører til at opplevelsen av vill natur ikke lenger blir den samme. Samtidig vil lavere vannstand i Bersveinhølen gjøre dette til et mer attraktivt utfartsområde for bading og rekreasjon.

Rådmannens anbefaling:

Rådmannen mener at hensynet til Frya som gyteelv for storaure er ivaretatt gjennom de vilkår som er satt i høringsuttalelser fra Fylkesmannen i Oppland og Oppland fylkeskommune.

Bersveinhølen er en viktig kulturarena i Ringeby. Rådmannen mener at det må være mulig å stille krav til å justere vannføringen i elva i forbindelse med arrangement på friluftscenen. Dersom støy fra kraftstasjonen er forstyrrende for arrangement på friluftscenen, må arrangør kunne stille krav om å stanse driften i kortere perioder.